

tv-15 naš TOVARIS

Št. 44

3. novembra 1983

Leto XXI

glasilo zveze združenj borcev nov in zveze rezervnih vojaških starešin slovenije

Tih, sončen dan je bil. Ponavadi nas pričaka že z dežjem in snegom. Jesenski odtenki so pobilskovali zlato in škrlatno. Lučke smo prižigali našim mrtvim v spomin, srečali smo se v družinskem krogu ob grobu prednikov, s tovariši ob grobnici padlih in umrlih v taboriščih, zaporih... Potisnili smo za kratek čas vsakdanje naloge in skrbi na stran in se spet enkrat spogledali s bodočo življenju in minevanju, o minljivosti ljudi in neminljivih človeških mislih, dejanjih, junaštvih. Tisti, ki jih ni več med nami, so opravili nekaj tudi za nas. Položili so nam svoje sporočilo v zavest in mi jih nosimo s seboj naprej, v življenje. Le za hip se včasih ustavimo in jim prižgemo svečo.

Pot spominov in tovarištva

Gradnja Poti spominov in tovarištva je velika družbena akcija. Njeni začetki segajo v leto 1976, sedaj pa je že čutiti, da se bliža koncu. Aprila 1985 je zapisani rok. Zeleni prstan, dolg 34 kilometrov, bo sklenjen. Tam, kjer je med vojno skušal okupator z bodočo žico zatreti svobodomiselnost prizadevanja Ljubljancev, bodo pohodi po poteh partizanske Ljubljane obujali spomin na tiste dni.

V času gradnje poti ni bilo vse lahko. Kar precej težav se je postavilo v oviro, toda z vsakim novim uspehom, z vsakim novim metrom poti le-ti zbledijo. Tudi denarja za gradnjo ni bilo na pretek, čeprav številni Ljubljanci prispevajo po samoupravni poti svoj finančni delež. Še naprej pa si bo treba prizadevati, da bi čimveč organizacij združenega dela podpiralo samoupravni sporazum o združevanju sredstev za gradnjo in vzdrževanje poti spominov in tovarištva.

Štiriindvajset tisoč metrov PST je že nared. Za letos načrtujejo približno 3000 metrov. Nič manj po-

membno kot gradnja pa ni vzdrževanje. Tudi skrb naj bo stvar Ljubljancev. Posamezne odseke poti so Ljubljanci že vzeli za svoje in zanje skrbijo. So pa tudi takšni, ki do tega edinstvenega spomenika nimajo pravega odnosa in ga uničujejo. Tega ne smemo dovoliti, če hočemo, da bo Pot spominov in tovarištva nosila svoj smisel, da bo predstavljala prepletanje tovarištva preteklosti, sedanjosti in prihodnosti.

Nedolgo tega so podelili priznanja najbolj zaslužnim za letošnjo gradnjo PST, in sicer na štirih odsekih v dolžini 2785 metrov: ob Cesti Ljubljanske brigade v Šiški, od železniške proge v Mostah do Zaloške ceste, od Peruzzijske do spominskega kamna 81 ter od Tržaške ceste do Ceste na Brdo v občini Vič-Rudnik. Priznanja so prejeli posamezni mladinci, Komunistično podjetje Ljubljana, brigade in starešina JLA, Izobraževalni center organov za notranje zadeve, srednja vojaška šola Franc Rozman-Stane in gradbena tehniška šola.

Živa Drole

S seje predsedstva RO ZZB NOV Slovenije

Cene pa še vedno po svoje

V Ljubljani je v petek, 28. oktobra, zasedalo predsedstvo republiškega odbora ZZB NOV Slovenije. Seje so se udeležili tudi predsedniki občinskih odborov ZZB NOV in drugi. Največ pozornosti so namenili obravnavi perečega gospodarskega položaja v Sloveniji in Jugoslaviji. Seje se je udeležil tudi predsednik Izvršnega sveta skupščine Slovenije Janez Zemljarič, ki je orisal položaj na tem področju.

V uvodu je poudaril, da je pred približno dvema letoma na predsedstvu borčevske organizacije z optimizmom govoril o pravih rezultatih gospodarske stabilizacije. Na žalost pa danes ugotavljamo, da se kriza pogloblja. Še vedno iščemo izhode iz te krize. Ni pa vse tako črno. Povedati je treba, da so tudi dosežki. Letos bomo dosegli pomemben del ciljev pri stabilizaciji.

V nadaljevanju je Janez Zemljarič naštel pozitivne stvari, ki smo jih dosegli pri stabilizaciji. Letos smo dokončno pripravili in sprejeli celoten program stabilizacije. Ta dokument je rezultat nekajletnih iskanj in priprav. Naslednja pozitivna stvar je zmanjšana odvisnost od tujine. Medtem ko smo imeli 1979. leta 3,9 milijarde dolarjev zunanjetrgovinskega primanjkljaja, bo ta letos znašal samo še med 500 do 600 milijoni dolarjev. Primanjkljaj bo tudi za 43 odstotkov manjši od lanskega. Dosegli smo tudi bistvene premike v ekonomskih odnosih s tujino. Za 15 odstotkov smo povečali konvertibilni izvoz. Še bolj spodbuden pa je podatek, da smo povečali izvoz v razvite države za 24 odstotkov. Klirinški izvoz smo zmanjšali za 18 odstotkov. V tem letu smo ustvarili pomembne mehanizme za preusmeritev našega izvoza. Letos smo tudi odplačali, kljub težavam, tri milijarde dolarjev dajatev tujini, v obliki vračanja glavnice ali pa obresti. To je imelo velik vpliv na ohranitev ugleda naše države v tujini. Janez Zemljarič je tudi poudaril, da nam je letos uspelo tisto, kar ni uspelo mnogim bolj razvitim gospodarstvom, in to je rast industrijske proizvodnje. Do konca septembra je indeks industrijske rasti znašal 100,6. Precej večji je tudi priliv od turizma, ki je za 37 odstotkov večji kot pa lani. Zaustavili smo divjo rast investicij in omejili proračunske izdatke. Vse to, je poudaril Janez Zemljarič, nakazuje in potrjuje, da smo na dobri poti za ozdravitev našega gospodarstva.

Ni nam pa uspelo zmanjšati inflacije in cene še vedno gredo po svoji poti. Prav tako nismo uspeli v 1983. letu urediti položaja na notranjem finančnem področju. Položaj je zelo zapleten, saj se medsebojna zadolženost gospodarstva povečuje. Ureditev notranjih finančnih odnosov bo ena najtežjih bitk naše stabilizacije. Ni še dovolj resno zastavljena in je zaradi naše zunanje likvidnosti potisnjena v drugi plan. Velik problem je tudi nezaposlenost. Brez dela je trenutno 900 tisoč Jugoslovancev, in to predvsem mladih. To tudi vpliva na razpoložanje delovnih ljudi in stabilnost naše družbe. Še vedno imamo težave z zagotavljanjem energije. Oskrba se v vsej Jugoslaviji izboljšuje.

Janez Zemljarič se je posebej dotaknil gospodarskega položaja v naši republiki. Dejal je, da je industrijska rast v Sloveniji večja kot v Jugoslaviji. Indeks rasti znaša 103,2 odstotka. Ta odstotek se do konca leta ne sme zmanjšati. Boljše rezultate smo dosegli tudi v kmetijstvu in turizmu. Boljša je tudi izvozna rast, in sicer za 14 odstotkov. Bistveno smo zmanjšali zunanjetrgovinski primanjkljaj, in to kar za 50 odstotkov. Dosegli smo tudi visoko pokritost uvoza z izvozom, ki znaša 91 odstotkov, jugoslovanska pa 72 odstotkov. Oskrba v Sloveniji je dobra na vseh področjih, uspeli pa smo si pripraviti tudi določene zaloge. Prav tako smo zmanjšali vse oblike porabe. Po besedah Janeza Zemljariča pa smo pri osebnih dohodkih prišli do meje, prek katere ne bi smeli iti. Poudaril je, da bi lahko s tem dosegli slabšo produktivnost in bi tako imeli več škode kot koristi. V minulih štirih letih so se osebni dohodki zmanjševali za 8,3 v 1980. letu, za 8,8 v 1981. letu, za 3,2 v lanskem, letos pa naj bi se za 9 do 10 odstotkov. Padec osebnih dohodkov čutimo vsi, zato imamo boljše likvidnost kot na drugih območjih Jugoslavije. Naša republika tudi redno izpolnjuje obveznosti do federacije, sklada za nerazvite in druge. Pri osebnih dohodkih je v naši republiki velik črni madež. Štirideset odstotkov sredstev, ki jih uporabljamo v te namene, temelji na bančnih posojilih. Januarja bo položaj lahko še slabši, saj bodo morale delovne organizacije najprej poravnati vse račune in šele nato izplačati osebne dohodke. Prihodnje leto bomo morali sprejeti odločilne ukrepe za odpravo izgub v našem gospodarstvu. To je namreč pomemben dejavnik stagnacije. Vprašanje je, kje bomo dobili dva tisoč milijard ob koncu leta za pokritje izgub. Po mnenju Janeza Zemljariča ne moremo več socializirati teh izgub. Opozoril je tudi na številna neobdelana polja. V naši republiki jih je okoli 25 tisoč hektarjev. Gotovo bi lahko pridelali na tej zemlji veliko prepotrebne hrane. Bolje moramo izkoristiti tudi turistične zmogljivosti. Nevzdržno je, da nekatere države, ki nimajo morja, iztržijo od turizma več kot mi. Prihodnje leto bomo morali tudi vrniti tujini 5,3 milijarde dolarjev.

Ob koncu je Janez Zemljarič opozoril, da je bilo v razpravah za razvoj gospodarstva v prihodnjem letu veliko dilem, na kaj se lahko naslonimo. Šlo je za to, ali nas iz težav pelje država ali pa sistem samoupravljanja. Vprašanje je bilo, kdo lahko mobilizira in motivira vse subjekte za gospodarsko stabilizacijo. Zelo se je razširilo mnenje, da bi država urejala vse te odnose. Resni so bili pritiski za spremembo deviznega sistema. Prav tako so predlagali nov sistem cen. Tudi ta je nesprejemljiv, saj bi ob njem izgubili nekaj mesecev ob določanju novih cen, namesto da bi reševali druga bolj bistvena vprašanja.

Bojan Kuntarič

S seje RO ZZB NOV Slovenije

Vse za resnično delo vseh – po dogovoru

Potem ko je predsednik slovenskega izvršnega sveta Janez Zemljarič nekdanjim borce – delegatom republiškega odbora ZZB NOV Slovenije predstavil položaj naših stabilizacijskih prizadevanj v tem trenutku, je odgovarjal tudi na nekatera vprašanja. Tako je na vprašanje delegatke, zakaj so ob vsakoletnih reševanjih proračunskih vprašanj (zlasti zveznih) vedno znova najprej omenjeni borci (kot veliki porabniki skupnih sredstev), Zemljarič dejal, da se strinja s tem, da moramo vedno stvari postaviti na pravo mesto. Predsednik slovenske borčevske organizacije pa je dodal, da je v tej zvezi delež krivde tudi v sredstvih javnega obveščanja, ki nikoli jasno ne zapišejo vrstnega reda in višine sredstev, ki gredo iz proračuna zveze. Torej bi morali jasno reči: najprej je tu JLA, nato je velika postavka prispevek za nerazvite in za tem šele sledijo sredstva za pokrivanje stroškov delovanja zveznih organov ter pokojnine za borce NOV.

Naslednje vprašanje je veljalo očitno negospodarskim ravnanjem v gospodarstvu, ki se že leta in leta ponavljajo, kot se je zgodilo tudi letos. Kljub dobri letini se je pojavilo vprašanje dokončnega spravila koruze; pri tem je bil dodan podatek, da ostaja slejkoprej v Jugoslaviji 900.000 nezaposlenih, ki bi jih morali nekako usmeriti in »porabiti« tam, kjer potrebujejo delovno silo in kjer bi s svojim delom prispevali k dejanskemu odpravljanju dveh problemov.

Ob Zemljaričevi uvodni besedi se je eno delegatskih vprašanj dotaknilo tudi notranjih rezerv v tako imenovani »superstrukturi«, drugo pa konkretne, nekoč že začete ter sprejete, usmeritve k zagotavljanju dodatnih virov električne energije z gradnjo majhnih hidroelektrarn na potokih in rečicah. Slednje, je dejal Zemljarič, je še vedno načrt (približno sto takšnih majhnih objektov smo predvideli v SRS), ki ima svoje nesporno ekonomsko utemeljitev, težava pa je v tem, da zdaj nismo finančno sposobni izpeljati njegovo realizacijo. Glede varnostnega polo-

žaja v republiki in državi, je predsednik izvršnega sveta skupščine SR Slovenije dejal, da je izraz gospodarskega položaja. In ker ta še ni stabilen, je tudi politično ozračje vsesplošne prizadevnosti in pripravljenosti za nove napore in naloge – zrahljano. Takšne okoliščine otežuje še vedno nezadovoljiv položaj na Kosovu in končno, vse to skupaj sproža množico protipropagandnih mehanizmov zunaj naše države, tako na vzhodu kot tudi na zahodu.

Nenazadnje je Zemljarič ponovno opozoril, da je treba vendar že enkrat spraviti v zavest ljudi, da vsega hkrati ob zmanjšanih finančnih možnostih pač ne moremo. Treba se bo odreči tej in oni lokalni cesti, treba bo pomiriti še vedno neusahljive zahteve na občinskih ravneh, ki v mnogih primerih niso niti za silo ustrezno ekonomsko pogojene in izražajo pač želje, kakršne bi bile razumljive v rožnatih gospodarskih razmerah. Tako so že ob zaostrenih investicijskih pogojih zrasle nove šole, čeravno v njih potem ni dovolj učencev, gradimo bolnišnice, ki daleč presegajo potrebe okolja in logiko

zdravega razuma, medtem ko hkrati uspešne in visoko mednarodno spoštovane medicinske institucije ne morejo dobiti naprav in instrumentov, ki so zares nujno potrebni za razvoj (že izkazanih) znanstvenih raziskav in zdravljenja... Končno je tovariš Zemljarič ošvrknil tudi borce in menil, da prihodnje leto resnično ne smemo imeti več kot dve republiški proslavi.

Naslednja točka dnevnega reda je veljala finančnim zagatam TV15 Naš tovariš. Vsi razpravljalci, ki so obravnavali to vprašanje, so kot eden zastopali mnenje, da je TV-15 Naš tovariš borčevsko glasilo, tednik, ki mora to ostati tudi v prihodnje. Nenehne denarne težave (kljub samoupravno odmerjenim sredstvom podpisnikov družbenega dogovora o njegovem financiranju), so izraz vrtoglave dražitve roto papirja in tiskarskih stroškov. Zato so delegati sprejeli sklep o nujnem (še letošnjem) povišanju letne naročnine in o drugih nujnih ukrepih za pridobitev dodatnih sredstev, da bo tednik zares lahko nemoteno izhajal. Na sekretariatu RO ZZB NOV so pripravili

tudi predlog neke vrste družbenega dogovora, s katerim bodo seznanjeni vsi občinski odbori ZZB NOV in bi borčevske organizacije obvezovale, da bi tudi one prispevale svoj delež (organizacijski predvsem) pomoči, deloma za pridobivanje novih naročnikov, predvsem pa za ustrezno vključevanje združenega dela k temu. Res je sicer, da so omenjeni napor kar nekam v razkoraku s tistim, kar je v uvodu povedal Janez Zemljarič (ki je menil, da ni več mogoče dopuščati nadaljnega obremenjevanja gospodar-

RO ZZB NOV Slovenije je na svoji zadnji seji 28. 10. 1983 sprejel sklep o povišanju letnošnje letne naročnine »TV 15« za 100 din, s čimer bo vsaj do neke mere zmanjšan letošnji primanjkljaj tega slovenskega tednika.

stva z vedno novimi zahtevami); vendar je to v luči preplavljenega slovenskega prostora z vsimi vrstami periodike ter drugega tiska (pogosto plehkega ter škodljivega vmes!) zares najmanj, kar lahko ta družba prispeva k spoštovanju svoje preteklosti in njemu osvetljevanju.

Delegati so potrdili družbeni dogovor, ki ga je pred-

sedstvo RO ZZB NOV sklenilo z delovno organizacijo Krka iz Novega mesta o začasnem upravljanju z naravnim zdraviliščem in domom vojaških invalidov ter borcev v Strunjanu, sprejeli so finančno poročilo o poslovanju RO ZZB NOV Slovenije v devetih letošnjih mesecih ter predlog finančnega načrta tega organa za leto 1984. B. Ž. J.

Premišljanje o spomenikih

Spomenikov je preveč. Takih, ki se vključujejo v svoje okolje, in takih, ki so koristili samo obrtniku. Potem so še taki, ki jih posamezniki puščajo za seboj. Jaz imam najraje spomenike, ki so posejani po kraškem svetu, grapah in globačah ter tiste ob robu gozdov, pod krošnjami starih dreves, s skromnimi napisy: »Tu počiva slovenski partizan«, »Tu počiva mlad junak, padel za domovino«, »Kdor je dal življenje za domovino, je dal največ«, »Za kar sem umrl, bi hotel še enkrat umreti.« V dolgih letih se je tudi v teh stihih nabral kanček ironije.

Ležim na mizi ene izmed ljubljanskih kliniki. Skozi priprte veke opazujem zdravnico, ki s spretno roko vrta po mojem drobovju. Nič se ne bojim. »Je ta aparat nov?« »Ne, je že malo pokvarjen.« »Kaj pa tale ročka? Pritegnite jo k sebi.« Tu se že malo zdrnem. Toda še vedno zaupam. Čez nekaj minut lebdim v podzemlju klinike kakor izgubljena v vesolju. Vlečem na uho klice in pogovore ljudi v belem. »Antibiotiki.«

»Nimamo!« »Kako to, saj so bili še včeraj!« »Danes jih pa ni več!« »Aparat številka 1.« »Nimamo, je pokvarjen.« »Kaj nimamo ničesar?«

Tesno mi je pri srcu. Postaja mi slabo, strah me je. Tisti hip že stoji ob meni dobra vila – vsa nasmejana sestra Barbara. »Gospa, oprostite, ker ste morali čakati. Na drugem hodniku sem iskala voziček, ker ga mi nimamo,« in že sva odskripali proti oddelku.

Utrnila se mi je misel, ali ne bi bilo bolje, da bi namesto spomenikov uredili tehniko za zdravstvo, ki bi v rokah priznanih zdravstvenih strokovnjakov dobila neslutene razsežnosti. To bi bil najlepši spomenik človeštvu.

Borci, zdravje nas vseh je temeljito načeto. Ne bo dolgo, ko se ne bo nihče več zmenil za nas. Pojdimo še enkrat v akcijo! To pot za zdravstveno tehniko.

Marica Brejc

Padel je na pragu svobode

Majhna vas Turjanci, ki leži le slaba dva kilometra od Radencev, je znana iz narodnoosvobodilne vojne. Tukaj se je 20. 4. 1906 rodil Janko Jurkovič. Bil je sin kmečkih staršev in spoznal je vse težave tega stanu v predaprilski Jugoslaviji. Po osnovni šoli so starši nadarjenega fanta poslali v gimnazijo v Maribor. Povezal se je z naprednim mladinskim gibanjem. Pravno fakulteto je končal v Ljubljani, kjer je prav tako sodeloval v naprednem študentskem gibanju.

Ob vdoru okupatorja se je vrnil v rojstno vas. Že leta 1941 se je vključil v narodnoosvobodilno gibanje. K delu ga je pritegnil Alojz Horvat iz Turjancev. Kmalu je postal dom Janka Jurkoviča zbirališče upornikov proti okupatorju. Janko se je vključil v razne sabotažne akcije (rezanje telefonskih žic, trosenje letakov, razbijanje krajevnih napisov in podobno). Na Kapeli je bil povezan z Jožkom Talanymem, skojevcem, ki je na tem območju organiziral upor proti okupatorju. Ko je jeseni 1941 prišlo do izdaj v narodnoosvobodilnem gibanju v Slovenskih goricah, okupator ni mogel dobiti Janka Jurkoviča, ki je deloval naskrivaj. Leta 1942 je tako nadaljeval delo. Ustanavljal je nove postojanke OF na ljutomersko-radgonskem območju. Že spomnil 1942 je tako ustanovil znano partizansko postojanko pri Janku Prelogu na Grlavi, ki so jo partizani imenovali »Pri treh mla-

denkah«. Prek te postojanke so tekale povezave s Pohorjem in Kozjakom, na drugi strani pa s Prekmurjem in Medžimurjem.

Ko je jeseni 1942 prišel na območje Slovenskih goric Ivan Nemec-Vojko, poverjenik IOOF, se je takoj povezal z Jankom Jurkovičem. Vključil ga je v delo na območju G. Radgone in Radencev. Junija 1943 pa je postal član okrajnega odbora OF za ljutomersko-radgonsko območje. Avgusta 1943 je bil na sestanku tega odbora v Bolehnečicah pri Ljutomeru. Na tem sestanku so aktivisti sprejeli pomembne sklepe za poživitev dela pri udržitvi OF na ljutomersko-radgonskem območju. Jeseni 1943 so Nemci ponovno vdrli med tamkajšnje organizatorje OF. Že 30. 11. 1943 so aretirali Rudija Seršena na Kapeli, Tončka Stranjšaka na radgonskem območju in še več drugih aktivistov. Ker so tako zajeli nekaj članov okrajnega odbora OF, so novembra 1943 ustano-

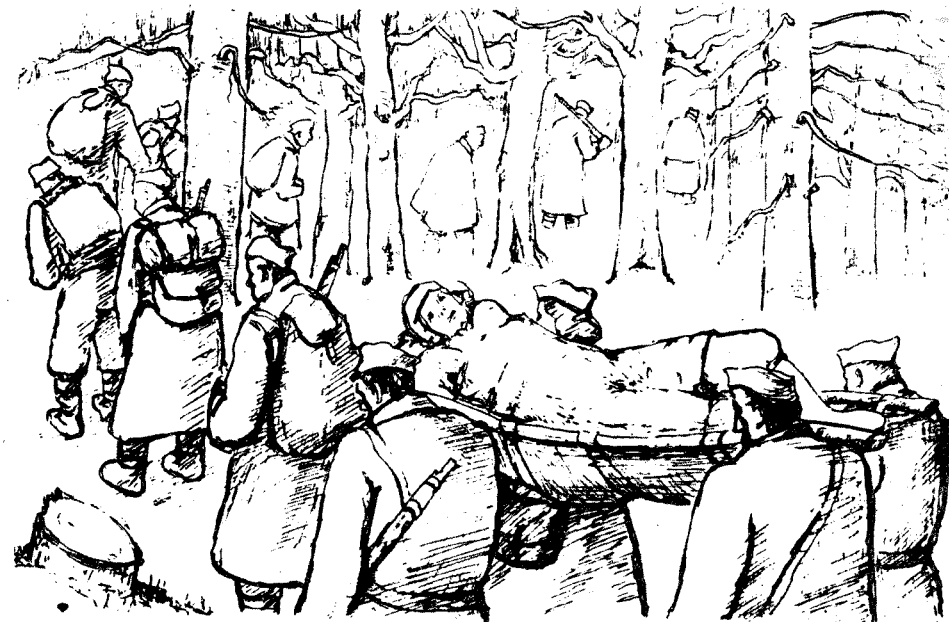
vili nov okrajni odbor OF za ljutomersko-radgonsko območje. Sekretar tega odbora je postal Slavko Ivanjšič-Boris. Nekaj časa je opravljal te naloge Janko Jurkovič-Jovo. Novembra 1943 so Nemci obkolili domačijo Janka Jurkoviča v Turjancih, toda zadnji hip je pobegnil skozi okno in se rešil. Prvega decembra 1943 je odšel v ilegalo. Jeseni 1943 je postal član KPJ in se še bolj vneto lotil dela. Sodeloval je pri ustanavljanju novih odborov OF, sabotažnih akcijah ter mobilizaciji novincev. Spomladi 1944 je vodil več novincev v partizane prek Celovca na Gorenjsko. Ta pot je bila bolj varna. Poskrbel je za ponarejene legitimacije. Septembra 1944 je vodil skupino 25 partizanov, ki je nameravala napasti orožniško postajo v Radencih. Toda pri Gorici pri Vučji vasi so naleteli na nemško patroljo, v boju je bil ranjen Slavko Ivanjšič in tako partizani niso izvedli akcije. Janko Jurkovič je sodeloval tudi pri napadu na orožniško postajo v Apačah. Tudi ta akcija v celoti ni uspela, saj so se Nemci srdito upirali. Ko so dobili pomoč iz Gornje Radgone, so se morali partizani umakniti.

Aktivisti OF Ljutomer-

sko-radgonskega območja so jeseni 44 organizirali po vaseh številne mitinge, na katerih je sodeloval tudi Janko Jurkovič. Mnogim domačinom je razložil vlogo KPJ v ljudski revoluciji, jih seznanil s protirevolu-

Delo aktivistov je bilo zelo oteženo. Vlasovci so odkrili mnoge partizanske postojanke na ljutomersko-radgonskem območju. Zajeli so tudi več aktivistov. Med njimi so zajeli tudi partizanko Danijelo Lajht-

sovcev obkolilo mlin. Z njimi je bila Mira, ki je izdala tudi Janka Jurkoviča. Janko je skočil skozi okno v Globetko, jo preplaval ter hitel proti gozdu, toda omahnil je nedaleč od mlina.

cionarji in zgodovinskimi sklepi drugega zasedanja AVNOJ.

Narodnoosvobodilno gibanje se je v Slovenskih goricah v jeseni 1944 že preveč razširilo, zato so domači nemčurji in nacisti poklicali na pomoč vlasovce, ki naj bi zadušili vstajo.

Miro. Ta se je po mučenju vdala in začela izdajati. Domala tudi delo Janka Jurkoviča.

Janko Jurkovič je bil večkrat na znani partizanski postojanki pri Francu Tothu v Očeslavcih. Dne 11. 4. 1945 je okrog 30 vla-

Vlasovci so po bitki aretirali gospodarja Franca Tohta. Odpeljali so ga v ljutomerske zapore, nato pa v Maribor ter ga 13. 4. 1945 v Radvanju pri Mariboru ustrelili. Na hiši Franca Totha je spominska plošča.

Drago Novak

Problemska konferenca ZRVS mesta Ljubljane

Razprava je dala veliko napotkov

Konec oktobra so se sešli na problemski konferenci predstavniki rezervnih vojaških starešin mesta Ljubljane. Namen te konference je bila analiza uresničevanja programa idejnopolitičnega, strokovnovojaškega in samozasčitnega usposabljanja RVS v minulem enoletnem obdobju. S to analizo so zbrali vse pozitivne in negativne izkušnje ter oblikovali smernice za prihodnje delo.

Po uvodni besedi predsednika mestne konference ZRVS Alojza Hrena so delegati občinskih in krajevnih organizacij kritično ocenili delo v svoji sredini. Dosedanji napori občinskih in krajevnih organizacij so veliko prispevali k usposabljanju RVS in občanov v razumevanju in izvajanju zasnove SLO in DS v neposredni vojni nevarnosti, vojni in v izrednih razmerah. Pri tem so se pokazale številne oblike in metode delovanja v organi-

zacijah ZRVS, v načrtovanem programu. Enotni so bili, da je oboroženi boj tudi na začasno zasedenem ozemlju osnovna oblika odpora, in zato je potrebno v tem smislu usposabljanje RVS. Nič manj pomembno ni, da se organizacije ZRVS angažirajo v usposabljanju tudi drugih struktur SLO in DS, v DPS, KS in drugih skupnostih, ki zagotavljajo uspešen oboroženi boj.

Poudarili so tudi, da ZRVS ni le vojaško strokov-

na organizacija, temveč zlasti družbena organizacija, ki deluje v okviru SZDL. Zato morajo RVS delovati zavestno kot družbenopolitični delavci v vseh okoljih, kjer živijo in delajo. Niso sprejeli predloga, da bi tiste RVS, ki so v OS oprostili vseh obveznosti v ZRVS. Še vedno pa je v organizacijah ZRVS mesta Ljubljane problem udeležbe nekaterih RVS pri usposabljanju kakor tudi pri aktivnem delovanju v krajevnih in drugih skupnostih. Sprejeto je enotno stališče, da se pogovorijo z RVS, ki so na vseh področjih neaktivni, ugotovijo vzrok in primerno ukrepajo.

Informiranje RVS o aktualnih političnih, gospodarskih in drugih problemih je

bilo do sedaj zadovoljivo, vendar je potrebno v prihodnje izkoristiti vsak sklic RVS za dajanje takšnih informacij.

Dotaknili so se tudi individualnega usposabljanja RVS, ki bi moralo biti v prihodnje pomembna oblika, saj imamo na voljo revije in časopise, predvsem pa revijo Naša obramba, ki prinaša največ gradiva.

Razprava na konferenci je bila zelo koristna, kar je poudaril tudi predsednik republiške konference ZRVS Japnel. Zavzemal se je, da pozitivne izkušnje občinskih in krajevnih organizacij uporabljamo v prihodnjem delu in s tem zagotavljamo še večji uspeh.

Dušan Rebolj

Preverili so znanje

Sredi oktobra je občinska konferenca ZRVS v Titovem Velenju pripravila tekmovanje na temo »SLO in DS«. Na startu pod smučarskimi skakalnicami so se zbrale ekipe tabornikov, strelcev, najboljše ekipe KO ZRVS in ekipe

Drugo mesto na občinskem tekmovanju o poznavanju zamisli SLO in DS je zasedla ekipa postaje milice Titovo Velenje.

postaje milice in smučarjev. Udeleženci so merili moči in znanje v streljanju, poznavanju topografije, prvi pomoči, protipožarni zaščiti, opisu značilnosti pehotnega orožja, poznavanju taktičnih znamenj, položaju v svetu, o varnostni oceni razmer v občini, boju na začasno zasedenem ozemlju in boju proti diverzantskim silam in o poznavanju dogodkov med NOB v občini.

Prvo mesto je zasedla ekipa KO ZRVS Velenje-Šalek/Gorica, na drugo mesto se je uvrstila ekipa postaje milice, na tretje pa KO ZRVS Velenje – center levi breg.

Martin Slatinšek

Organizacijska in kadrovska krepitev

Mestna konferenca ZRVS Maribor si je v svojem programu dela za letošnje leto zastavila nalogo, da bo v krajevnih in občinskih konferencah ZRVS še bolj skrbela za organizacijsko in kadrovske krepitve. Ta zahteva je v Mariboru navzoča zaradi pomembnosti, zahtevnosti in obsežnosti nalog na področju SLO in DS. Zaradi tega si v Mariboru prizadevajo, da bi čim bolj usposobili krajevnice konference ZRVS za samostojno delovanje in uresničevanje nalog iz programa ZRVS ter za povezovanje ter sodelovanje z organizacijami iz drugih krajevnih skupnosti ter družbenopolitičnih in družbenih organizacij v KS.

Ena od pomembnih nalog je tudi ustanavljanje novih krajevnih konferenc in aktivov ZRVS. Povečuje se tudi število rezervnih vojaških starešin na višjih in visokih šolah. Na odsluženje vojaškega roka namreč odhajajo dijaki po srednji šoli in je med njimi precej takšnih, ki končajo šole rezervnih oficirjev. Zaradi tega bodo morali v Mariboru premisljati o ustanovitvi aktivov na teh šolah. Tudi na področju

ustanavljanja aktivov v ozidih so doslej v Mariboru premalo storili. V prihodnje bodo še bolj aktivni pri sprejemanju tovarišev in tovarišic, v ZRVS ki so brez čina, vendar opravljajo odgovorne starišinske in druge dolžnosti v SLO in DS. Posebno pozornost bodo posvečali tudi povezovanju med občinskimi konferencami, posebno pri organizacijskih in kadrovske zadevah in bodo še bolj razširili regijsko in medregijsko sodelovanje.

V Mariboru so obravnavali Zakon o SLO in DS in opozorili na njegove novosti in značilnosti. Evidentirajo tudi rezervne starišine, ki so aktivni v organizaciji in v družbenopolitičnem življenju, da bi jih lahko predlagali za priznanja in odlikovanja.

Rezervni vojaški starišine v Mariboru so dobro zavedajo, da vsestransko izobraževanje članstva, mladine in širšega prebivalstva ne more potekati brez preučevanja in razširjanja obrambnovzgojne literature. Zaradi tega se bodo še bolj angažirali pri organiziranem razširjanju revije Naša obramba, Obramba in zaščita, TV-15 in druge li-

terature, saj je celotno objavljeno gradivo namenjeno RVS, širšemu prebivalstvu in usposabljanju kadrov pri obrambnih pripravah. Konferenca ZRVS mesta Maribor in občinske konference ZRVS v Mariboru skupaj s krajevnimi konferencami uresničujejo obsežne naloge pri idejnopolitičnem in splošnem vojaškem usposabljanju, pri varnostnem in samozasčitnem usposabljanju in informiranju. Rezervni vojaški starišine so tudi letos poslušali več predavanj in se udeležili raznih vaj na terenu.

Vrsto nalog uresničujejo mariborski rezervni vojaški starišine pri podružbljanju SLO in DS. Sovražna dejavnost proti naši samoupravi socialistični družbi ureditvi se je povečala, kar velja zlasti za razne oblike in metode specialne vojne. Zato se člani ZRVS aktivno vključujejo v različne organe za SLO in DS ter aktivno sodelujejo s specializiranimi organizacijami in društvi pri krepitvi SLO in DS. Gre tudi za delo pri ustanavljanju obrambnih krožkov in za izvajanje obrambnih dnevo v šolah in v krajevnih skupnostih.

Vrsta nalog čaka organizacije ZRVS pri usposabljanju prebivalstva in zlasti mladine za SLO in DS. Pri delu z mladino je potrebno pri mladih vzbuditi prepričanje v učinkovitost, izvedljivost in uspešnost naše zasnove SLO in DS. Tudi pri usmerjanju mladih v vojaške šole in v šole rezervnih oficirjev so še možnosti za večjo aktivizacijo organizacij ZRVS in posameznih članov organizacije. Še vedno organizacije ZRVS v Mariboru premalo uporabljajo kabinet orožja v Izobraževalnem centru za SLO in DS v Pekrah. Organizacije ZRVS pri vsakdanjem delu premalo popularizirajo rezultate in dosežke tako na področju strokovnega vojaškega izobraževanja kakor tudi na ideološkem področju. Tudi za glasilo Iz vrst RVS bodo morali vključiti več dopisnikov iz posameznih občinskih in krajevnih konferenc. Poleg dela ZRVS pa je potrebno v tem glasilu tudi v prihodnje dajati prostor Civilni zaščiti, Narodni zaščiti, akcijam milice, teritorialne obrambe, obmejnim enotam, komitejem za SLO in DS in drugim temam s področja SLO in DS. M. K.

Aktivi ZRVS v DO

Z navodili republiške konference ZRVS in navodili, Zveze sindikatov Slovenije o ustanavljanju aktivov ZRVS v delovnih organizacijah so v bežigrajski občini vsestransko preučili ta pomembna družbena vprašanja in naloge. Občinska konferenca ZRVS je skicala sejo ožjega predsedstva, na kateri so bili navzoči tudi predstavniki občinske zveze sindikatov, SZDL in sekretariata za ljudsko obrambo. Na seji so posebno pozornost posvetili vlogi aktivov ZRVS v delovnih organizacijah in vprašanju organizacije le-teh. Odločili so, da akcija steče postopoma in da najprej izberejo deset najbolj primernih delovnih organizacij, nato pa nadaljujejo akcijo na osnovi

pridobljenih izkušenj. Na seji predsedstva občinske konference ZRVS so oblikovali delovno skupino za ustanavljanje aktivov. Seveda pa je nujno, da neposredno sodelujejo člani občinskega sveta zveze sindikatov, politični delavci iz delovnih organizacij, kjer bodo ustanovili aktiv.

Ugotovili so tudi, da je danes samozasčitna in obrambna dejavnost v delovnih organizacijah premalo konkretna. Zato je nujno že pri ustanavljanju aktivov ZRVS posvetiti vso pozornost razvijanju samozasčitne in obrambne zavesti in pripravljenosti delavcev za izvajanje samozasčitne funkcije.

DR. Bor

Večja skrb izobraževanju

»Zveza rezervnih vojaških starešin občinska konferenca Kranj skupno s krajevnimi konferencami ZRVS je kot organizacija in kot del socialističnih sil uresničevala naloge iz rednega in individualnega programa dela ter naloge, ki izhajajo iz nalog in programov ZKS in SZDL. Občinska konferenca, krajevnice konference in člani ZRVS so se aktivno vključevali v družbenopolitično delo, posebno pa so se angažirali na področju SLO in DS, na ravni občine in krajevnih skupnosti in delovali pri uresničevanju sprejetih nalog in zadolžitvev.

Zelo skrbijo za strokovno pripravljenost ter obrambno usposobljenost rezervnih vojaških starešin. Vsa pozornost je namenjena ohranjanju izročil NOB, aktivnemu povezovanju in sodelovanju z občinsko konferenco ZSMS in mladino KS...» je med drugim poudaril predsednik OK ZRVS Kranj Zoran Rautner na nedavni letni konferenci.

Delovanje konference v preteklem obdobju na področju družbenopolitičnih

dejavnosti, ljudske obrambe in družbene samozasčite je bilo pogojeno z družbeno vlogo, ki obvezuje vse rezervne vojaške starišine. Člani ZRVS so se vključevali v delo komitejev za SLO in DS ter se angažirali na področju podružbljanja ljudske obrambe in družbene samozasčite. Pri teh aktivnostih so se povezovali z občinsko konferenco SZDL kot frontno organizacijo vseh organiziranih socialističnih sil, ZKS in ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami, društvi in sekcijami ter obrambnimi dejavniki.

Delegati so pozorno poslušali uvodni referat predsednika OK ZRVS Zorana Rautnerja.

Z občinsko konferenco ZSMS so tudi letos pripravili tradicionalno patrolno orientacijsko tekmovanje. Skupaj z drugimi sodelujočimi so tudi letos pripravili občinsko strelsko tekmovanje, namenjeno vsem delovnim ljudem in občanom. OK ZRVS Kranj je po sprejetem programu izvedla vse planirane aktivnosti.

Družbenopolitično delo je bilo vodilo članov predsedstva in je značilno za to obdobje. Posebno je potrebno poudariti uspešno povezavo in sodelovanje z družbenopolitičnimi organizacijami

občine Kranj in tudi z družbenopolitičnimi organizacijami krajevnih skupnosti. Predsedstvo je obiskalo 22 krajevnih konferenc ZRVS.

Obisk po krajevnih konferencah je bil ugodno ocenjen in je dobil vsestransko pomoč pri DPO občine Kranj. Na obiskih po krajevnih konferencah so v večini ugotovili sodelovanje, vendar ne s krajevno konferenco ZRVS kot celoto, ampak le prek posameznih starišin. Programi krajevnih konferenc ZRVS niso bili sestavni del programa krajevnice konference SZDL, zato so posamezne aktivnosti potekale ločeno. Ponekod so se tudi zapirali in premalo udeleževali v družbenopolitičnem življenju kraja.

Na koncu so sprejeli sklepe in usmeritve za delovanje konference v obdobju 1983/84. Poleg že ustaljenih akcij bo vsa skrb namenjena izobraževanju, ohranjanju izročil NOB, usklajevanju programov in sodelovanju z DPO v občini, usposabljanju za opravljanje dela pri dolžnostih v enotah JLA, TO in ostalih strukturah obrambe in družbene samozasčite.

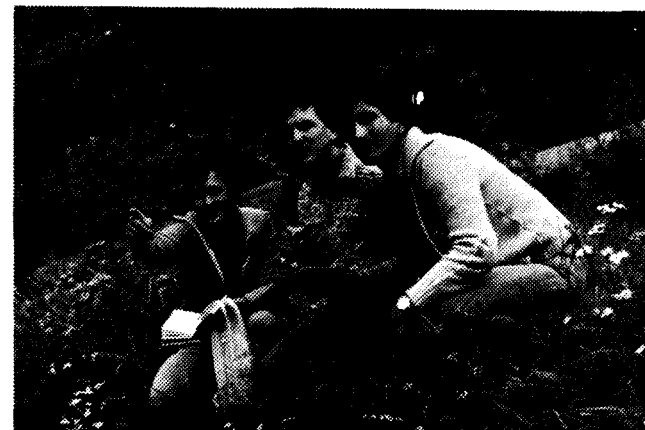
Marko Čavlovič

Orientacijski pohod

V okviru rednega letnega programa strokovnega usposabljanja rezervnih vojaških starišin je občinska konferenca ZRVS v Radovljici pripravila skupaj s sekretariatom za ljudsko obrambo vsakoletni orientacijsko-taktični pohod.

V nedeljo, 23. oktobra, so se člani posameznih krajevnih organizacij zbrali v Ribnem, v Gorjah, v Lescah, na Lancovem, v Mošnjah in v Ljubnem. Na približno deset kilometrov dolgem pohodu so reševali topografske in taktične naloge, streljali in nazadnje preverili teoretično znanje.

JR

Izkušnje, ki jih pridobijo rezervni vojaški starišine med različnimi oblikami usposabljanja, med katere sodijo tudi orientacijski pohodi, bi prišle prav med morebitno vojno.

(Foto: M. G.)

Resnica boli

Ne vem, zakaj morajo prav TV-15 Naš tovariš uporabljati za vse mogoče upravičene in neupravičene kritike s področja pisanja, ki obravnava tematiko NOV. Srečni smo, da so še pisci, ki se ukvarjajo s to zapleteno in občutljivo temo. Vzpodbujati jih moramo, da še kaj napišejo, ne pa, kot sem že ničkolikokrat prebral v časopisu, jih kritizirati in jim nasprotovati, češ da podatki niso natančni. Pisec je pač uporabil podatke, ki jih je lahko dobil, spomin pa z leti opeša, marsikaj se pozabi, zameša. Zelo lepo bi bilo, če bi tisti, ki opazi napako, pisal avtorju, namesto da začenja boje po časopisih. Prepričan sem, da bi avtor napako popravil in do nepotrebnega pričkanja ne bi prišlo. Pri nas pa si raje nagajamo. Zelo redki skušajo pomagati prizadevnim piscem. Tudi sam sem bil borec, nikakršen komandant ali funkcionar. Odkrito povem, da sem mnogo stvari že pozabil, zlasti datumov, niti dneva, ko sem bil ranjen, se ne spominjam več.

Prebral sem več knjig o NOB. Res ni bilo vse natančno tako, kot piše. Marsikateri borec da-

njemu. Imeli smo veliko borcev, komandantov, o katerih je malo napisane-ga, včasih niti njegovih imen ni v knjigah.

Kaj bi bilo, če bi se danes hoteli oglasiti vsi borci, vsak s svojo verzijo poteka dogodkov. Veliko borcev je še danes brez odlikovanj, za katera so bili predlagani mesec ali dva pred osvoboditvijo! Potem se je vse zamešalo, borci so dobili civilne službe. Številni najhrajši niso mogli sami prositi za odlikovanja. Nekateri borčevske organizacije so same poskrbele za take borce, druge so naredile malo. Nekateri borci so se medtem preselili. Večina jih je skromnih, s svojimi junaštvimi se nočejo hvaliti. Poznal sem mitraljezca, ki ni do bil nobenega odlikova-

nja, ker se je enkrat samkrat sporekel s komandirjem. Prepričan sem, da njegovo ime nikoli ne bo zapisano v zgodovini. Ko danes takega borca spremljamo k zadnjemu počitku, znamo pri odprtem grobu povedati le to,

da je bil borec, bombaš, mitraljezec ali miner. Ta resnica boli, ne pa prerekanja o resničnosti nekega datuma.

Bodimo odkriti. Bili so časi, ko smo si delili eno samo cigareto, en krompir. Bili smo tovariši, to

se ne more pozabiti. Danes, ko imamo vsega dovolj, bodimo vsaj pošteni državljani. Naša socialistična samoupravna družba zahteva na odgovornih mestih poštene ljudi.

Marjan Jerman

Dekleta z Neretve

Ne morem si kaj, da ne bi izrazila svojega zadovoljstva in pohvalila ljubljanske televizije za prijetne pol urice ob Dekletih z Neretve, ki nam jo je ponudila s posredovanjem sarajevske oddaje v sredo, 19. oktobra. Le enkrat prej sem že slišala ta deklinski zbor ob prenosu partizanske proslave. Njihov način petja mi je bil zelo všeč, zato sem napovedano oddajo z veseljem pričakovala; ob gledanju in poslušanju pa presenečeno ugotavljal, kako malo se Jugoslovani poznajo med seboj. Prav presenetil me je podatek, da je ta zbor naštudiral že kakih 350 pesmi in nasto-

pil v prav toliko krajih, kamor je iz bosanskega mesteca Konjic ponesel revolucionarno in narodno pesem. Zbor deluje že dolgo vrsto let in se stalno pomlajuje. V njem se je zvrstilo že kakih tisoč deklet, ki so, tako ali drugače, nanj navezana tudi še potem, ko ga pre-rastejo in zapustijo rodni kraj.

Vse to sem izvedela v oddaji, v kateri dekleta niso samo pela, temveč tudi pripovedovala, kako vadijo, potujejo na gostovanja, tudi v tujino, predvsem pa sodelujejo na raznih partizanskih slavnostih. S ponosom so po-

udarjala, kako jim ta pomenijo posebno doživetje, kadar lahko neposredno na kraju dogodkov zapojejo prav o tem, na primer na Kozari pesem o Kozari, na Sutjeski tisto o Sutjeski in v svoji domači dolini pesem o Neretvi. V prelepi dolini Neretve je bila oddaja tudi snemana. Zbor je predstavila v naravnem okolju ter nam tako dala dvojni užitek.

Take oddaje, ki na nev-siljiv način negujejo izročila NOB ter utrjujejo bratstvo in enotnost jugoslovanskih narodov in narodnosti, bi morale biti večkrat na sporedu.

Cvetka Mrak

Zakaj spreminjati način izplačevanja invalidnin?

Vojaški vojni invalidi smo vsa leta doslej prejeli invalidnino na različne načine, od katerih se je najdalje obdržalo v veljavi izplačevanje prek izplačilnih knjižic. V novejšem času je bilo uvedeno izplačevanje prek pošte oziroma tekočega ali hranilnega računa pri banki, za kar se je lahko invalid svobodno odločil.

Pred dnevi sem prejel obvestilo svoje občine oziroma njenega komiteja za družbene dejavnosti, iz katerega povzemam, da se bo s 1. 4. 1984 ponovno spremenil način izplačevanja invalidnin tako, da bodo le-te nakazovali na Poštno hranilico v Beogradu (v nadaljevanju: PH), ki jih bo potem usmerjala naprej na tekoče račune, ki bi jih naj invalidi odprli pri njej, ali pa jih izplačevala neposredno prek pošte. Iz navedenega dopisa nadalje sledi, da je zvezni komite za vprašanja borcev NOV in vojaških invalidov že sklenil ustrezno pogodbo s PH, ali z drugimi besedami povedano, da je novi način izplačevanja že dokončno dogovorjen.

Ocenjujem, da je zvezni komite ravnal dokaj enostransko, premalo pre-mišljeno, ko je sprejel ponudbo PH. Upoštevajoč, da se dobršen del teh prejemkov ne potroši takoj ob prejemu, ampak je njihova poraba pomaknjena na krajši ali daljši čas, je spodbujanje za nakazovanje invalidnin na tekoče račune sicer napredno, saj se tako ta finančna sredstva vključujejo v denarne tokove PH in služijo povečanju njenih finančnih zmogljivosti. Ob tem pa je zvezni komite popolnoma zanemaril to, da s tem odteguje ta sredstva iz vseh območij, kjer invalidi živijo. Vsekakor bi moral komite upoštevati, da postanejo ta sredstva na dan izplačila oziroma nakazila invalidna lastnina. Če teh sredstev ne potrebuje takoj, bi jih moral dobiti na svoj hranilni ali tekoči račun pri banki, s katero živi in dela v svojem domačem kraju. Ne smemo na-

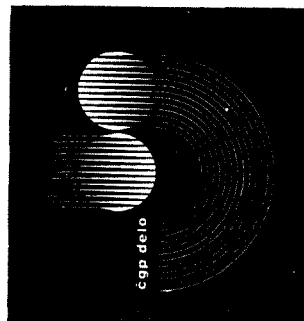
mreč prezreti dejstva, da so poslovne banke v zadnjih več kot desetih letih pokazale izredno aktivnost pri zbiranju prejemkov prebivalstva od osebnih dohodkov, pokojnin, stipendij, v novejšem času pa tudi invalidnin, vse z namenom, da okrepijo svoje denarne zmogljivosti in tako povečajo možnosti za boljše in učinkovitejše kreditiranje gospodarstva in občanov in sploh za nadaljnji razvoj območja, ki ga pokriva-jo. Verjetno je odveč pripomniti, da smo za takšen razvoj zainteresirani tudi invalidi, saj so odvisne od razvoja območja, na katerem živimo, mnoge življenjske pomembne stvari, kot so stanovanjska graditev, razvoj gospodarstva in komunalnih dejavnosti, odpiranje novih delovnih mest itd.

Morebitne razloge komiteja, da imamo invalidi možnost, da se odločimo za nakazovanje invalidnin prek pošte in da jih lahko pač potem naložimo pri svoji banki, me niti najmanj ne zadovolji. Takšen način nalaganja oziroma nakazovanja sredstev bi moral biti namreč določen že sistemsko, torej z neposrednim nakazilom iz proračuna na račun invalida pri njegovi banki ne pa po zelo neracionalni, dragi in tudi ne-činkoviti poti (proračun - PT - izplačilo prek pošte - vplačilo, ki bi ga invalid opravil pri svoji banki).

Zavračam tudi morebitno pojasnilo zveznega komiteja, da je predlagani način izplačevanja prek PH zelo racionalen, ker gre le za dvostranski odnos (komite : PH). Pri tem so namreč povsem zanemarjene ostale okoliščine, zato ocenjujem takšno racionalnost kot navidezno, lažno in birokratsko.

Mislím, da je do 1. aprila še dovolj časa, v katerem lahko zvezni komite še enkrat preuči to problematiko in sprejme ukrepe, na podlagi katerih bo možno nakazovanje invalidnin na predlagani način.

Drago Jenčič

ČGP DELO

Časopisno in grafično podjetje Delo

TOZD Tisk časopisov in revij
TOZD Grafična priprava
TOZD Knjižni in komercialni tisk
TOZD Grafična dodelava

61000 LJUBLJANA, Titova cesta 35
p. p. 29
Telefon (061) 315-366
Telex: 31291 yu dtlj

Predstavništvo Beograd:
Moše Prijade 12
Telefon (011) 336-094 in 335-089

tozd terme čatež

Pravočasno poskrbite za svoje zdravje
Družite prijetno s koristnim
Povežite sistematice pregiede z oddihom.

KUPON

PROSIM, POŠLJITE MI INFORMATIVNO GRADIVO IN CENIK STORITEV NA NASLOV

TEL. (089) 61-911
TELEX 55795

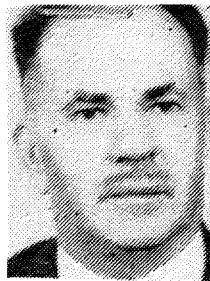
Dejavnost TOZD

- stavljenje (foto, lino, mono), izdelava enobarvnih in večbarvnih filmov in klišejev
- roto-ofset časopisni in revijalni tisk
- ofset in knjigotisk (eno in večbarvni)
- grafična dodelava (knjigoveznica)

V Trbovljah smo se 1982 in 1983. leta poslovili od članov naše organizacije. Med njimi so bili aktivni udeleženci NOB, aktivisti, invalidi, interniranci in vdove padlih borcev. Objavljamo njihove fotografije:

Viktor
Pobolšaj

Alfonz
Cicigoj

Leopold
Ravnikar

Karel
Flebus

Amalija
Mrežar

Neža
Povodnik

Tomo
Lavrinc

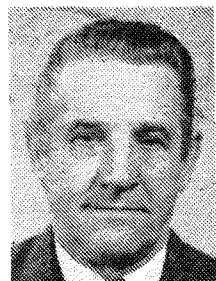
Marjan
Škerbinc

Vilko
Okorn

Anton
Medvešček

Anton
Pavlič

Terezija
Košič

Minka
Zadobovšek

Franc
Miklavčič

Franc
Šimenc

Anton
Virant

Alojz Govže

V Jurjevici smo se poslovili od Alojza Govžeta, rojenega 1925. leta v Sušju. Kot mladinec se je pridružil simpatizerjem OF. Leta 1943 je bil aretiran, po vrnitvi se je pridružil borcem Gubčeve brigade. Pri Mirni peči je bil ranjen in ostal je invalid.

Blaže Lipar

Blaže Lipar, star 60 let, doma z Volčjega pri Sromljah je umrl julija. Že 1943. leta je sodeloval z OF, jeseni je bil aretiran in zaprt najprej v Brežicah in Mariboru. Ker niso imeli dokazov so ga februarja 1944 poslali na prisilno delo v Rače. Kmalu mu je uspelo pobegniti v Dobovo. Ko so ga hoteli mobilizirati v vojsko je prek vojske odšel v partizane. Do oktobra 1944. leta je bil v 2. bataljonu Kozjanskega odreda. Dobil je čin mlajšega vodnika, zatem pa so ga premestili v 2. bataljon VDV brigade, kjer je bil namestnik komandirja čete. Bil je hudo ranjen. Za delo v NOB in povojnem obdobju je prejel več odlikovanj. Po odhodu iz vojske se je zaposlil pri gozdnem gospodarstvu v Brežicah.

Peter Hlastec

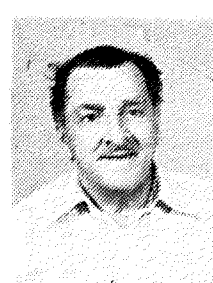
Junija smo se borci občine Sentjur pri Celju na Ponikvi poslovili od predsednika občinskega odbora ZZB NOV Petra Hlasteca. Rodil se je na Ponikvi 1922. leta. Že jeseni 1941. leta je postal sekretar Skoja in član OF. Naslednje leto je bil aretiran in zaprt v celjskih zaporih, v Mauthausnu in Dachau. V celjski regiji je bil zastopnik komisije za socialno varstvo borcev. Bil je član RO ZZB NOV Slovenije. Za svoje delo je prejel več odlikovanj.

Feliks Petelin

Pred kratkim smo se prijatelji, sodelavci in krajan KS Vevč in Zgornjega Kašlja poslovili od 71-letnega Feliksa Petelina. Med okupacijo je aktivno delal za OF na železniški postaji Ljubljana Zalog in na terenu Zgornji Kašelj. Zbiral je hrano in drug material za partizane. Dva-krat je bil odpeljan na prisilno delo. Na železnici Ljubljana Zalog je bil 11-krat razglašen za udarnika. Za delo na terenu je prejel srebrno priznanje OF.

Malin, rojenega 1897. leta. V delo za NOV se je vključil 1942. leta, bil je vaški zaščitnik. Skrbel je za zbiranje hrane za prevoz ranjencev, bil je vodnik borcem. Organiziral je odhod v partizane devetih mladih fantov iz njegove vasi, med njimi je bil tudi njegov sin, ki je 1943. leta padel. Bil je udeleženec zbora odposlanec slovenskega naroda v Kočevju.

Franc Močilnik

Sredi poletja je nepričakovano umrl Franc Močilnik, rojen pred 65. leti v Močilih. Kot mnogi drugi se je tudi on uprl fašističnemu nasilju. Vključil se je v enoto 17. soške brigade. Za delo med NOB je bil odlikovan.

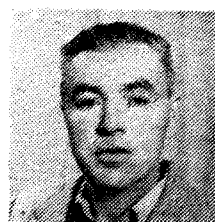

Miroslav Bratina

V Kamnjuh na Vipavskem smo se avgusta poslovili od Miroslava Bratina, rojenega pred 73 leti. Bil je zaprt. Vojsko je služil v Italiji. Še pred razpadom Italije je zbežal k partizanom. Bil je borec Briškobeneškega odreda, Vojkove brigade in vezist 9. korpusa. Prejel je več odlikovanj.

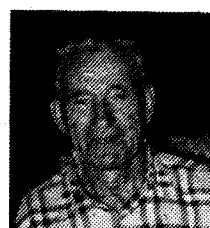
Ana Jelenc

Na Golniku je umrla Ana Jelenc, rojena Jakopin pred 78. leti v Podbrezjah. V njeni hiši so se zdravili ranjeni partizani. Od nje smo se poslovili septembra v Podbrezjah.

Stanislav Mavrič

Oktobra je umrl Stanislav Mavrič iz Nekovega pri Kanalu. Po odsluženju obveznega vojaškega roka je bil poslan v kazenski bataljon in v razna taborišča. Zadnje leto vojne je bil v slovenski stražarski četi v Franciji.

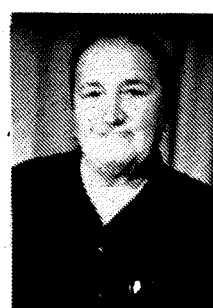
Jože Miklavčič

Avgusta smo se na Brezovi rebri pri Semiču poslovili od Jožeta Miklavčiča - Kranjčevega ata iz

Jože Lovše

Nenadoma je umrl Jože Lovše iz Nove Gorice. Rodil se je 1915. leta v Martinji vasi pri Mokronogu. Že 1941. leta se je spoznal s prvimi partizani in se vse bolj organizirano vključeval v NOG. Po odhodu v NOV je bil že novembra 1943. leta dodeljen VOS in kasneje OZNI, kjer je dočakal konec vojne. Po vojni je delal v organih za notranje zadeve na Primorskem. V ZK je bil sprejet 1943. leta. Po vojni je bil aktiven družbenopolitični delavec na vseh področjih. Za svoje vdano delo je prejel več odlikovanj, priznanj in pohval. Od njega smo se poslovili septembra v Mokronogu.

Jožefa Ambrožič

V Vrhpolju smo se poslovili od Jožefa Ambrožiča. Rodila se je 1899. leta. Vsa družina Ambrožič je delala za NOV že od 1942. leta. Jožefa je bila internirana v Italijo, po razpadu je prišla domov in nadaljevala delo.

